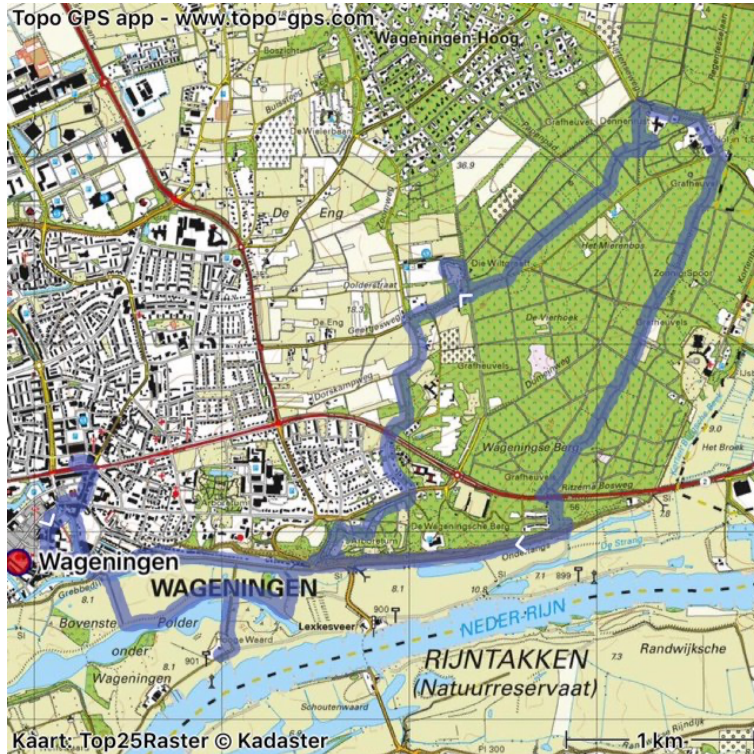

Koloniale wandeling Wageningen: een stad gebouwd op Indisch fortuin

Begin- en eindpunt: busstation Wageningen. Te bereiken via station Arnhem en/of Ede-Wageningen en vandaar met de bus naar Wageningen

Lengte van de wandeling: 15 km

Horeca: diverse in de stad
Belmonte Aboretum

Een burgemeester die een fabelachtig rijke dochter en kleindochter van een gouverneur-generaal in Nederlands-Indië trouwde, een Britse industrieel die de steenfabriek in de uiterwaarden van de Rijn oprichtte, een planter in West-Java en erfgenaam van de steenfabriek, die het Bowlespark financierde, een weldoener rijk geworden in de tabak op Java die een villa op de Wageningse berg liet bouwen, een KNIL officier die het huis Sanoer, zijn naam bezorgde, en tot slot een koloniaal bestuursambtenaar die studeerde aan de Rijkslandbouwschool en conservator van het Tropenmuseum in Amsterdam werd. Dit zijn de mensen die de stad Wageningen verbinden met het koloniale verleden van Nederland in de Oost. Inwoners van Wageningen bezaten ook plantages in Suriname. Heel weinig is er nog zichtbaar aanwezig van waar ze ooit hebben geleefd en gewoond, maar de verhalen over

hoe zij de stad Wageningen hebben opgebouwd met kapitaal verworven in de koloniën waren nog deels te achterhalen. Deze koloniale wandeling voert eerst door de stad, daarna langs de uiterwaarden en het buitengebied van Wageningen.

De route

We volgen tijdens deze wandeling een gedeelte van het Wageningse Belmonte klompenpad Wageningse Eng. Die route is bewegwijzerd met licht parse stickers met een klompje erop.

1. Ga met je rug naar het busstation staan en sla linksaf en loop tot het kruispunt. Voor het kruispunt, rechtsaf de weg oversteken op de voetgangersoversteekplaats bij de verkeerslichten. Loop rechtdoor de Bevrijdingsstraat in. Op de hoek Bevrijdingsstraat/5 mei Plein ligt links van je Hotel de Wereld. Tijd voor een kopje koffie.
2. Na het bezoek aan Hotel de Wereld rechtsaf de Bergstraat inlopen tot de winkel Eikendal optiek, hier linksaf en rechtsaanhoudend de Herenstraat inlopen. De grote panden in deze straat werden in de 18de eeuw gebouwd door Lubbert Adolph Torck (1698 -1758) met het Indisch fortuin van zijn vrouw.
3. Even verderop in de Herenstraat tref je aan je linkerhand de Bassecour aan. In 1743 werd de 'Bassecour', door de Torcks gebouwd voor onder anderen oud- kolonialen: officieren en andere lieden die fortuin hadden gemaakt in Oost-Indië en in Suriname.
4. Het middendeel van de Bassecour bood vanaf 1873 onderdak aan de Rijks Landbouwschool. Hier studeerde onder anderen Gerard Louwrens Tichelman.
5. Loop verder de Herenstraat in. Sla linksaf bij het Bowlespark. Aan je linkerhand zie je al snel het Museum de Casteelse Poort liggen op het voormalig terrein van het Kasteel van Wageningen. Het museum is geopend van april tot en met oktober van woensdag tot en met zaterdag van 11.00 tot 17.00 uur en van november tot en met maart van 12.00 tot 16.00 uur. Het topstuk in het museum is de Bijbel van Torck, een statenbijbel uitgegeven in 1716 door drukker Pieter Keur uit Dordrecht.
6. De woonbuurt Bowlespark werd aan het einde van de negentiende eeuw gebouwd met kapitaal van Johannes Stefanus Bowles (1844-1929) eigenaar van een suikerplantage op West-Java en erfgenaam van de steenfabriek in de uiterwaarden van de Rijn. De herenhuizen die toen gebouwd werden, staan er grotendeels nog en zijn nu beschermd als gemeentelijk monument. Loop rechtdoor naar het Spijk. Links zie je een gevelsteen van Torck (1687-1758). De brug oversteken en vervolgens direct rechtsaf het fietspad langs het Spijk inslaan.

7. Bij de Grebbedijk linksaf slaan en via de Veerweg doorlopen tot je bij nummer 81 bent en daar het Bergpad aan je linker hand neemt. Neem hier de lange trap omhoog. Hoog boven zie je het Aboretum Belmonte liggen. Deze Wageningse Bergtuin maakt deel uit van de Wageningse Universiteit en is vrij toegankelijk voor het publiek. Sla eenmaal boven rechtsaf en blijft dit pad volgen dat uitkomt op een asfaltweg. De weg oversteken en aan de overkant opnieuw het Bergpad en de trap omhoog nemen. Houdt eenmaal boven links aan.
8. Loop rechtdoor en volg het klompenpad. Sla linksaf (verlaat het klompenpad) op een driesprong. Op de T-splitsing die uitkomt op een klinkerweg, de weg oversteken en pad scherp naar rechts, afgebakend met houten toegang, inlopen. Op de eerst volgende viersprong rechtdoor. Op de volgende viersprong rechtsaf en daarna linksaf. Op de volgende viersprong rechts. Je passeert een sculptuur van een tulp dat ontluikend leven voorstelt. Volg hier weer het lichtpaars aangegeven klompenpad met een bocht naar rechts naar een van de mooie plekken in Nederland. Van hier heb je een prachtig uitzicht over de uiterwaarden van de Rijn.
9. Met de bocht naar links kom je weer op het klompenpad. Aan het eind naar rechts. Bij een grote boom uit ZO-Noord-Amerika linksaf, je loopt links langs rododendronstruiken, een wandelpad in. Dit pad blijven volgen (alle zijpaden negeren) aan het eind met een bocht naar links langs horeca. Loop vandaar naar de uitgang. Hier linksaf de Generaal Foulkesweg inlopen. Een eind verderop bij nummer 64 zie je aan je linkerhand een gele villa waar Museum Depot met beeldengalerij is gevestigd. De eerste steen van dit gebouw werd in 1855 gelegd door de negenjarige Cornelis Vreede
10. Na een eventueel bezoek aan de beeldengalerij de Generaal Foulkesweg oversteken naar het Aboretum/Pinetum De Dreijen. Deze tuin kun je alleen rondlopen. Er is geen achteruitgang. Bij de uitgang rechtsaf de Generaal Foulkesweg inlopen en doorlopen tot de Aboretumlaan. Hier weer rechts. Aan je rechterhand op nummer 24 tref je nog een depot aan, Depot Herbarium Vadensis. Je komt uit op het Ritzema Bospad, de weg oversteken, rechtsaf slaan en doorlopen tot de Diedenweg. Hier linksaf en 100 meter doorlopen tot je rechts de Dorskampweg in kunt lopen.
11. De Dorskampweg uitlopen tot de Geertjesweg. Hier rechtsaf slaan richting restaurant Nol in 't Bos. Verderop ligt links de Buitenplaats villa Sanoer (Geertjesweg 55). Deze buitenplaats dankt zijn naam aan een vissersdorpje op het eiland Bali. Loop de tuin in naar de fontein. Neem het pad links en loop de tuin rond tot je weer bij de uitgang bent. Linksaf de Geertjesweg op en sla vervolgens het tweede bospad rechts in met het bordje opengesteld De Dorschkamp. Je passeert driemaal een viersprong en loopt door tot een T-splitsing. Hier rechtsaf en meteen daarna linksaf slaan. Je bent nu in het gebied Oranje Nassau oord. Vervolgens weer links afslaan en dan weer rechts. Nog een keer links en dan weer rechts en loop met de bocht naar links naar de asfaltweg, de Ritzema Bosweg.

12. Deze gevaarlijke weg oversteken bij de vluchtheuvel en rechtdoor lopen de Oranjelaan in. Na 75 meter linksaf slaan en op T-splitsing rechtsaf het Bergpad oplopen. Blijf steeds bovenlangs lopen tot voorbij de Veerdam en neem vervolgens de trap naar beneden. Hier rechtsaf slaan de Veerweg inlopen. Bij Y-splitsing links de Veerweg aanhouden.

13. Neem het tweede pad links, Aan de Rijn. Blijf dit pad volgen met een bocht naar rechts. Het pad voert langs de oude, prachtig gerestaureerde steenfabriek, De Bovenste Polder, van de familie Bowles. Er huist nu een kunstenaars collectief in. Na de steenfabriek rechtdoor een wandelpad inlopen. Sla vervolgens het eerste wandelpad rechts in (wit wandelmannetje op bruine achtergrond) Volg dit pad, over een hoge brug tot je bij een afgesloten rustgebied met hek komt. Hier linksaf slaan richting de Grebbedijk. De Grebbedijk oversteken en het Spijk inlopen. Langs het hele het Spijk blijven lopen en aan het eind linksaf de Bergstraat in en meteen daarna weer rechtsaf de Bevrijdingsstraat in die uitkomt op de Churchillweg. Links van je zie je het busstation liggen. Einde van deze koloniale wandeling.